

त्रैकाम (त्राम् acc. von 1. त्र, + काम) adj. *dich begehrend: त्रैकामया* गिरा RV. 8, 11, 7.

त्राच (von त्रच्) adj. *durch die Haut vermittelte: प्रत्पन्न eine durch die Haut, durch das Gefühl vermittelte Wahrnehmung* SIDDHĀNTAMUKTĀVALI im CKDr.

त्रैदात (1. त्र + दात) adj. *von dir gegeben: भेषजा* RV. 2, 33, 2.

त्रैदात (1. त्र + दात) adj. *dass. NIR. 4, 4. इन्द्र त्रैदातुमिष्यस्तु*: RV. 4, 10, 7, 3, 40, 6. त्रैदातुमा पशुं देते 5, 7, 10, 39, 4.

त्रैदृत (1. त्र + दृत) adj. *dich zum Boten habend: त्रैदृतासो मनुवदेम* RV. 2, 10, 6, 5, 6, 8.

त्रैदृष्ट (1. त्र + दृष्ट) adj. *(nom. °दृक्) dir ähnlich, einer von deinesgleichen* KATHOP. 1, 22. MBH. 5, 3221. BHAG. P. 1, 17, 12.

त्रैदश (1. त्र + दश) adj. f. $\frac{1}{2}$ *dass. MBH. 1, 3099. 2, 1341. 5, 3223. 13, 969. R. 4, 16, 31. MEGH. 70. KATHAS. 18, 99. BHAG. P. 4, 20, 4. °दृशक dass. MBH. 5, 4399.*

त्रैनिद (1. त्र + निद) adj. *dich hassend: त्रं नै इन्द्र स्तुगुस्त्वानिदा नि* तम्पसि RV. 8, 39, 10.

त्रैपत् (partic. von einem denom. von 1. त्र) adj. *dich verlangend, — suchend, — liebend: त्ररित्* RV. 1, 83, 3. त्रैपत्त्वा मधवं दृष्टं यच्च नः 102, 3. 2, 20, 2. 6, 23, 7. त्रैपत्ता मनसा ब्रोह्वीमि 40, 3. 8, 2, 16.

त्रैया (von demselben denom. wie त्रैपत्) f. *im gleichlaut. instr. aus Liebe zu dir; zu deinem Besten: त्रैया कृविश्वकृम्* RV. 4, 101, 8. सोम इन्द्र त्रैया परिषिक्ता मदाय 2, 18, 6, 3, 46, 5, 7, 29, 3. यो मधीनं तुतपते त्रैया 4, 2, 6, 14. किं तै वृक्षाणां गृह्णते मखयो ये त्रैया निरुद्धुः कामैमिन्द 5, 32, 12. पूर्वाण्यम् पुरुषा त्रैया वसुनि रजन्वसुता ते अश्यम् 6, 1, 13. प्रये गृहादमेष्टस्त्वाया 7, 18, 21. 8, 30, 9.

त्रैयु (wie eben) adj. *nach dir verlangend, dich liebend* RV. 1, 3, 4. त्रैयिन्द्र त्रैयैवा त्रैयिन्तो भरमहे 3, 41, 7. 7, 31, 4. 8, 81, 33. 4, 16, 19. यत्किं चाहं त्रैयुरिदं वरोमि 6, 47, 10. 10, 91, 9. 133, 6.

त्रैयै (त्र + वाव) s. unter वाव und vgl. तै, न्वै.

त्रैवत् (von 1. त्र) adj. *dir ähnlich, so reich, mächtig, gross u. s. w. wie du, deiner würdig* P. 5, 2, 39, VÄRTT. RV. 4, 30, 14. न त्रैवै इन्द्र कश्चन न ज्ञातो न ज्ञनिष्यते 81, 5. 163, 9. भूयामो षु त्रैवतः: मखोय इन्द्रं गोप्ततः: eines, der an Heerden so reich ist wie du, 4, 32, 6. त्रैवै इन्द्रेत स्तोता स्थाव्रावतो मध्येनः: eines so reichen wie du 8, 2, 13. 45, 35. न त्रैवै षु यो अमृत लदस्ति 6, 21, 10. 30, 4. 8, 21, 15. त्रैवतः: पुरुषसो वृषभिन्द्र (स्मृति) wir gehören Einem wie du d. h. einem (Gott) von solchen ausgezeichneten Eigenschaften u. s. w. wie du sie hast, 46, 1. 7, 28, 4. इन्द्र इन्द्र इन्द्र मधवत्र्यावदिद्वने 10, 100, 1. 2, 20, 1. 10, 29, 4. ष्वैव वृश्य शतमूले अस्मे अभिन्नतुस्त्वावतो वद्वता 7, 21, 8.

त्रैवसु (1. त्र + वसु) adj. *dich zum Besitz habend: कस्तमिन्द् त्रैवसुमा मन्यो दृष्टिपति* RV. 7, 32, 14.

त्रैवृथ (1. त्र + वृथ) adj. *dich zum Förderer habend, von dir begünstigt: त्रं नैभिरुद्यत्वावृथिः* RV. 10, 69, 9. 147, 4. 1, 56, 6.

त्रैष्टी f. *Bein. der Durga: तुष्टि तुष्टी स्मृतो धातुस्तस्य तुष्टी निपातने। सज्जत्वेषा प्रजात्सुष्टी त्रैष्टी (त्रैष्टी?) तेन प्रकीर्तिता* || Devi-P. 45. CKDr.

त्रैष्टु (parox. nur ÇAT. Br. 44) 1) adj. *dem Tvaṣṭhar gehörig, von ihm*

*herrührend u. s. w. VS. 24, 1. 31. त्राष्टु बृद्धूपमालं भेत TBa. 4, 4, 3, 1. 8, 1, 2. TS. 2, 1, 8, 3. त्राष्टुष्टुकुं वर्चसा चित्ते ईर्ष्यामोमदम् AV. 7, 74, 3. मधुं RV. 4, 117, 22. ÇAT. Br. 2, 2, 8, 4. 3, 7, 2, 8, 5, 4, 5, 8. KITJ. CR. 8, 9, 1. श्रव्यं MBH. 7, 763. HARIV. 12733. R. 4, 29, 19 (GOBR. 30, 19). MÄRK. P. 21, 85. चरुं BHAG. P. 6, 14, 27. युग (s. त्रष्टु 2, 6) der unter Tvaṣṭhar als Regenten stehende *fünfte Jupiter-Cyclus* VARĀH. BHU. S. 8, 37. त्राष्टु: पुत्रः त्राष्टु: der Sohn Tvaṣṭhar's (s. u. 2) PRAB. 33, 8. — 2) m. *der Sohn Tvaṣṭhar's: a) Bez. des Viçvarūpa: त्राष्टुस्य चिद्विश्वदृपत्य गोनामाचक्राणस्तीष्टि शीर्षा परा वर्का* ॥ RV. 10, 9, 8. 76, 3. यस्मात्यें तत्राष्टु विश्वदृपमरन्धयः साव्यस्य त्रिताये 2, 11, 19. TS. 2, 3, 4, 1. ÇAT. Br. 4, 2, 2, 8, 5, 5, 4, 2. 12, 7, 1, 1. 14, 5, 5, 22. ÇĀṄKH. CR. 14, 50, 1. PANĀKAV. BR. 17, 5. MBH. 5, 504. 512. 12, 13206. 13209. BHAG. P. 3, 19, 25. 6, 7, 25. 26. mit Vṛtra identifiziert TRIK. 2, 8, 22. येनावृता इमे लोकास्तमसा वाष्ट्रमूर्तिना। स वै वृत्र इति प्रोक्तः पापः परमदरूणः BHAG. P. 6, 9, 17; vgl. 8, 11, 35. Schol. zu PRAB. 33, 8. — b) des Ābhūti ÇAT. Br. 14, 5, 5, 22. 7, 3, 28. — 3) f. a) die Tochter Tvaṣṭhar's, patron. der Saranju (Sureṇu, Svareṇu, Sañgīna), der Gemahlin Vivavant's, NIR. 12, 10. TRIK. 1, 1, 102. MBH. 1, 2599. HARIV. 343. sg. pl. Töchter des Tvaṣṭhar, Bez. *weiblicher Wesen göttlicher oder dämonischer Art:* इन्द्रं वा अद्यापयिनं भूतानि नास्वापयं स्तमेतेन वाष्ट्रो इस्वापयन् PANĀKAV. BR. 12, 5. इन्द्रो वृत्राद्विभृद्यां प्राविशतं वाष्ट्रो इन्द्रं ब्रुवं ब्रनयमेति तमेति: सामभिरङ्गयन् ebend. वाष्ट्रीयां सामन् ebend. LIPI. 4, 6, 17. 7, 3, 15. 4, 1, 13. Ind. St. 3, 218. त्राष्टु: साम ebend. — b) das unter Tvaṣṭhar stehende Sternbild Kitrā H. 112; vgl. neutr. — c) ein kleiner Wagen TRIK. 2, 8, 49. — 4) n. a) Kraft, Energie des Tvaṣṭhar; Schöpfkraft, Zeugungskraft: तपःसामयं (so zu verbinden) त्राष्टु वृत्रो येन विपासितः BHAG. P. 8, 11, 35. महिं त्राष्टुमूर्यतीरज्युं स्तम्भयमानं वृहतो वहति RV. 3, 7, 4. — b) (sc. भ, नक्त्र) das Sternbild Kitrā (vgl. त्रष्टु 2, 6) VARĀH. BHU. S. 7, 11, 15, 12, 46, 17(18), 98, 13. — c) Bez. einer Art Eklipse (vgl. त्रष्टु 2, 6) VARĀH. BHU. S. 96, 2 (nach dem Schol. m.).*

1. त्रिष्ठ, त्रैष्ठति, °ते DUĀTRUP. 23, 32; अत्रिष्ठतः विक्षीष्ट Vop. 8, 133. Aus dem Veda folgende Formen zu belegen: त्रिलिपै, त्रिविषाणै, त्रिविषुम्, त्रिविषत, अत्रिविषत; त्रिविषति; erhält keinen Bindevocal ॒ Kār. 6 aus SIDHH. K. zu P. 7, 2, 10. 1) *in heftiger Bewegung sein, erregt sein;* vom Zustand des Gemüthes sowohl *leidenschaftlich aufgeregt sein* als bestürzt sein; med.: परो वृणा चरति त्रिविषे शब्दः RV. 4, 32, 6. अत्रिविष्टदृस्य त्रिविषे 8, 6, 5. त्रिविषः सा तै त्रिविषापास्य नाध्येष्व 5, 8, 5. समव्यत वृज्नातिविषत् यत् ३4, 12. अत्रिविष यत्यो त्रिविषतः संस्कृ. 10, 84, 2. अत्रादिदृस्य त्रिविषे 8, 12, 24. कट्टिविषत् सूर्यास्त् अत्र द्विष्ठः। अर्थाति पृष्ठदृसः 83, 7. 10, 53, 1. act.: स्वेनुस्तिविषुरुद्येषु (वानराः) BHAG. 14, 70. — 2) *anregen, in's Leben rufen;* act.: समविविष्युत्युरुत यान्यविषुरुषां तनुपु नि विविषुः पुरः RV. 10, 86, 4. महै प्रत्यक्षाय वरुणास्य तु विष श्रोत्रो मिमाते धूविषस्य यत्स्वम् die Kraft Varuṇa's, die stets ihm eigen ist, bringen sie dazu reichen Lohn erstehen zu lassen (inf. mit Attraction) 7, 82, 6. med. *aufregen:* अमात्रं त्रा धिष्ठाणा त्रिविषे मृद्यो 4, 102, 7. — 3) *funkeln, glänzen, flammen* NIR. 1, 17. 8, 13. DUĀTRUP. Diese Bed. liesse sich nur in der unter 1. angeführten Stelle RV. 10, 84, 2 finden; eben so in der folgenden: अथ दृष्टो अंशुमत्या उपस्थे अधर्यत्वं त्रिविषाणाः 8, 83, 15. Diese Bed. erscheint, insbesondere wenn man den Gebrauch